

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI ÜLEMNÕUKOGU JA VALITSUSE TEATAJA

27. jaanuar 1989

Nr. 4 (882)

24. aastakäik

SISUKORD

I

46. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. Kuno Eduardi p. Tode-soni vabastamise kohta Eesti NSV kaubandusministri kohustest.
47. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. Ants Jüri p. Laose nimetamise kohta Eesti NSV kaubandusministriks.
48. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. Vassili Nikifori p. Konstantinovi vabastamise kohta Eesti NSV Riikliku Töö- ja Sotsiaalküsimuste Komitee esimehe kohustest.
49. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. Juhan Heino p. Sillaste nimetamise kohta Eesti NSV Riikliku Töö- ja Sotsiaalküsimuste Komitee esimeheks.
50. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. Jaak Hendriku p. Alliku vabastamise kohta Eesti NSV Riikliku Kultuurikomitee esimehe I asetäitja — Eesti NSV ministri kohustest.
51. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. Lepo Ando p. Sumera nimetamise kohta Eesti NSV Riikliku Kultuurikomitee esimehe I asetäitjaks — Eesti NSV ministriks.
52. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus sm. Jüri Nikolai p. Vladõtšini vabastamise kohta Eesti NSV Riikliku Hinnakomitee esimehe kohustest.
53. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus muudatuste tegemise kohta Eesti NSV Ülemkohtu koosseisus.
54. Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlus kooliõpilase R. Lillepeska autasustamise kohta medaliga «Vapruse eest tulekahjul».

* *
*

Eesti NSV Ülemnõukogu poolt vastuvõetud seadused ja otsused

(Eesti NSV Ülemnõukogu üheteistkümnenda koosseisu kümnes istungjärk)

55. Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsus Eesti NSV Ülemnõukogu üheteistkümnenda koosseisu kümnendal istungjärgul hääletamisel häälte lugemiseks komisjoni moodustamise kohta.
56. Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi seadus Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse kinnitamise kohta.
57. Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsus Eesti NSV ministrite ja riiklike komiteede esimeeste nimetamist ja vabastamist käsitlevate Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluste kinnitamise kohta.
58. Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsus Eesti NSV Ülemkohtu koosseisu muudatusi teinud Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse kinnitamise kohta.
59. Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsus muudatuste tegemisest Eesti NSV Ülemnõukogu alatiste komisjonide koosseisus.
60. Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Keeleseadus.
61. Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsus Eesti NSV Ülemnõukogu saadikute L. Veskimäe ja K. Benno arupärimise kohta Eesti NSV Riikliku Agrotööstuskomitee esimehele G. Tõnspojale Tallanna elanike varustamisest kartuli ja köögiviljaga.
62. Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsus Eesti NSV Ülemnõukogu saadiku O. Bosenko arupärimise kohta Eesti NSV Riikliku Ehituskomitee esimehele P. Palule Kehra Tselluloosi- ja Paberikombinaadi rekonstrueerimise küsimuses.

I

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

46 Sm. Kuno Eduardi p. Todesoni vabastamise kohta Eesti NSV kaubandusministri kohustest

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium otsustab:

Vabastada sm. Kuno Eduardi p. Todeson Eesti NSV kaubandusministri kohustest seoses pensionile minekuga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 17. jaanuaril 1989.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

47 Sm. Ants Jüri p. Laose nimetamise kohta Eesti NSV kaubandusministriks

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium otsustab:

Nimetada sm. Ants Jüri p. Laos Eesti NSV kaubandusministriks.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 17. jaanuaril 1989.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

48 Sm. Vassili Nikifori p. Konstantinovi vabastamise kohta Eesti NSV Riikliku Töö- ja Sotsiaalküsimuste Komitee esimehe kohustest

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium otsustab:

Vabastada sm. Vassili Nikifori p. Konstantinov Eesti NSV Riikliku Töö- ja Sotsiaalküsimuste Komitee esimehe kohustest seoses pensionile minekuga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 17. jaanuaril 1989.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

49 Sm. Juhan Heino p. Sillaste nimetamise kohta Eesti NSV Riikliku Töö- ja Sotsiaalküsimuste Komitee esimeheks

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium otsustab:

Nimetada sm. Juhan Heino p. Sillaste Eesti NSV Riikliku Töö- ja Sotsiaalküsimuste Komitee esimeheks.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 17. jaanuaril 1989.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

50 Sm. Jaak Hendriku p. Alliku vabastamise kohta Eesti NSV Riikliku Kultuurikomitee esimehe I asetäitja — Eesti NSV ministri kohustest

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium otsustab:

Vabastada sm. Jaak Hendriku p. Allik Eesti NSV Riikliku Kultuurikomitee esimehe I asetäitja — Eesti NSV ministri kohustest seoses üleminekuga teisele tööle.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 17. jaanuaril 1989.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

51 Sm. Lepo Ando p. Sumera nimetamise kohta Eesti NSV Riikliku Kultuurikomitee esimehe I asetäitjaks — Eesti NSV ministriks

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium otsustab:

Nimetada sm. Lepo Ando p. Sumera Eesti NSV Riikliku Kultuurikomitee esimehe I asetäitjaks — Eesti NSV ministriks.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 17. jaanuaril 1989.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

52 Sm. Jüri Nikolai p. Vladõõtšini vabastamise kohta Eesti NSV Riikliku Hinnakomitee esimehe kohustest

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium otsustab:

Vabastada sm. Jüri Nikolai p. Vladõõtšin Eesti NSV Riikliku Hinnakomitee esimehe kohustest seoses pensionile minekuga.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 17. jaanuaril 1989.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

53 Muudatuste tegemise kohta Eesti NSV Ülemkohtu koosseisus

Vastavalt Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi seaduse «Eesti NSV kohtukorralduse kohta» paragrahvidele 47 ja 48 Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium otsustab:

1. Vabastada Ingrid Alberti t. Stumbur Eesti NSV Ülemkohtu liikme kohustest seoses pensionile minekuga.

2. Valida Triinu Elmari t. Vernik Eesti NSV Ülemkohtu liikmeks, vabastades ta Harju Rajooni Rahvakohtu rahvakohtuniku kohustest.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 17. jaanuaril 1989.

EESTI NSV ÜLEMNÕUKOGU PRESIIDIUMI SEADLUS

54 Kooliõpilase R. Lillepeska autasustamise kohta medaliga «Vapruse eest tulekahjul»

Julge ja ennastsalgava tegutsemise eest laste tuleohust päästmisel autasustada NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi nimel Valga rajooni Kuigatsi Eriinternaatkooli õpilast Rünno Hendriku p. Lillepeskat medaliga «Vapruse eest tulekahjul».

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 17. jaanuaril 1989.

Eesti NSV Ülemnõukogu poolt vastuvõetud seadused ja otsused

(Eesti NSV Ülemnõukogu üheteistkümnenda koosseisu kümnes istungjärk)

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI ÜLEMNÕUKOGU OTSUS**55** Eesti NSV Ülemnõukogu üheteistkümnenda koosseisu küm-
nendal istungjärgul hääletamisel hääle lugemiseks komisjoni
moodustamise kohta

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:

Moodustada Eesti NSV Ülemnõukogu üheteistkümnenda koosseisu küm-
nendal istungjärgul hääletamisel hääle lugemiseks komisjon järg-
mises koosseisus:

Komisjoni esimees

Hillar Evaldi p. Eller — rahvasaadik Käina valimisringkon-
nast nr. 182.

Komisjoni liikmed:

Valentina Mihhaili t. Boitsova — rahvasaadik Püssi valimis-
ringkonnast nr. 102;

Johannes Hendriku p. Mets — rahvasaadik Koigi valimisring-
konnast nr. 208;

Niina Nikolai t. Mihejeva — rahvasaadik Avinurme vali-
misringkonnast nr. 198;

Vello Arnoldi p. Prints — rahvasaadik Pärnu-Jaagupi vali-
misringkonnast nr. 220;

Vladimir Juhannese p. Renser — rahvasaadik Tallinna Vaba-
duse valimisringkonnast nr. 20;

Linda Peetri t. Sirel — rahvasaadik Kose valimisringkonnast
nr. 167;

Pjotr Nikonori p. Subbota — rahvasaadik Tallinna Mere-
valimisringkonnast nr. 46;

Ants Aleksandri p. Tammeleht — rahvasaadik Kingissepa
valimisringkonnast nr. 197.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 18. jaanuaril 1989.

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI SEADUS

56 Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse kinnitamise kohta

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:
Kinnitada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 1988. aasta 26. detsembri seadlus «Muudatuse tegemise kohta «Eesti NSV parandusliku töö koodeksi» §-s 57».

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 18. jaanuaril 1989.

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI ÜLEMNÕUKOGU OTSUS

57 Eesti NSV ministrite ja riiklike komiteede esimeeste nimetamist ja vabastamist käsitlevate Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadluste kinnitamise kohta

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:
Kinnitada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi seadlused:

26. detsembrist 1988 «Sm. Elmu Jaani p. Peegi nimetamise kohta Eesti NSV teraviljasaaduste ministriks»;

17. jaanuarist 1989 «Sm. Kuno Eduardi p. Todesoni vabastamise kohta Eesti NSV kaubandusministri kohustest»;

17. jaanuarist 1989 «Sm. Ants Jüri p. Laose nimetamise kohta Eesti NSV kaubandusministriks»;

17. jaanuarist 1989 «Sm. Vassili Nikifori p. Konstantinovi vabastamise kohta Eesti NSV Riikliku Töö- ja Sotsiaalküsimuste Komitee esimehe kohustest»;

17. jaanuarist 1989 «Sm. Juhan Heino p. Sillaste nimetamise kohta Eesti NSV Riikliku Töö- ja Sotsiaalküsimuste Komitee esimeheks»;

17. jaanuarist 1989 «Sm. Jaak Hendriku p. Alliku vabastamise kohta Eesti NSV Riikliku Kultuurikomitee esimehe I asetäitja — Eesti NSV ministri kohustest»;

17. jaanuarist 1989 «Sm. Lepo Ando p. Sumera nimetamise kohta Eesti NSV Riikliku Kultuurikomitee esimehe I asetäitjaks — Eesti NSV ministriks»;

17. jaanuarist 1989 «Sm. Jüri Nikolai p. Vladõtsini vabastamise kohta Eesti NSV Riikliku Hinnakomitee esimehe kohustest».

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 18. jaanuaril 1989.

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI ÜLEMNÕUKOGU
OTSUS

58 Eesti NSV Ülemkohtu koosseisus muudatusi teinud Eesti NSV
Ülemnõukogu Presiidiumi seadluse kinnitamise kohta

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:
Kinnitada Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi 1989. aasta 17. jaanuari seadlus «Muudatuste tegemise kohta Eesti NSV Ülemkohtu koosseisus».

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜUTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 18. jaanuaril 1989.

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI ÜLEMNÕUKOGU
OTSUS

59 Muudatuste tegemisest Eesti NSV Ülemnõukogu alatiste komisjonide koosseisus

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:
Teha Eesti NSV Ülemnõukogu alatiste komisjonide koosseisus järgmised muudatused:

1. Vabastada rahvasaadik Ants Jüri p. Laos Eesti NSV Ülemnõukogu tööstus- ja energeetikakomisjoni liikme kohustest seoses tema nimetamisega Eesti NSV kaubandusministriks.

2. Valida rahvasaadik Vassili Nikifori p. Konstantinov Eesti NSV Ülemnõukogu tööstus- ja energeetikakomisjoni liikmeks.

3. Valida rahvasaadik Kuno Eduardi p. Tõdeson Eesti NSV Ülemnõukogu tarbekaupade, kaubandus- ja teeninduskomisjoni liikmeks, suurendades vastavalt selle komisjoni koosseisu.

4. Vabastada rahvasaadik Elmu Jaani p. Peek Eesti NSV Ülemnõukogu tervishoiu- ja sotsiaalhoolduskomisjoni esimehe kohustest seoses tema nimetamisega Eesti NSV teraviljasaaduste ministriks.

5. Valida rahvasaadik Mai Elmari t. Kolossova Eesti NSV Ülemnõukogu tervishoiu- ja sotsiaalhoolduskomisjoni esimeheks.

6. Valida rahvasaadik Ants Aleksandri p. Tammeleht Eesti NSV Ülemnõukogu tervishoiu- ja sotsiaalhoolduskomisjoni esimehe asetäitjaks.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜUTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 18. jaanuaril 1989.

60**EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI
KEELESEADUS**

Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi riigikeel on eesti keel. Eestimaal, eestlaste põlisel asualal on eesti keel riigi erilise tähelepanu ja kaitse all. Eesti keele seadustamisega riigikeeleks on loodud kindel alus eesti rahva ja tema kultuuri säilimiseks ja arendamiseks.

Eesti NSV-s on igale üksikisikule, samuti igale asutusele, ettevõttele ja organisatsioonile tagatud õigus kasutada eesti keelt nii kõnes kui ka kirjas.

Eesti NSV tagab eesti keele õpetamise ja uurimise Eestis ning toetab eesti keele õpetamist ja uurimist väljaspool Eestit.

Vene keelt käsitleb käesolev seadus lähtudes üleliidulise suhtlemise vajadustest ja kui keelt, mida Eesti NSV-s eesti keele järel kõige enam kasutatakse emakeelena.

Eesti keele seisund riigikeelena ei riiva mis tahes emakeelega isikute kodanikuõigusi. Kaitstes eesti keelt riiklikul tasemel tunnistab Eesti NSV igast rahvusest kodanike vääramatut õigust oma emakeele ja kultuuri viljelemisele, kõigi kodanike võrdsust seaduse ees sõltumata nende emakeelest.

§ 1. Vastavalt Eesti NSV konstitutsiooni paragrahvile 5 on Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi riigikeel eesti keel.

Eesti NSV riigikeele, vene keele ja teiste keelte kasutamise korra sätestab käesolev seadus.

Üksikisik

§ 2. Üksikisikul on Eesti NSV territooriumil õigus eestikeelsele asjaajamisele ja suhtlemisele kõikides Eesti NSV riigivõimu- ja riigivalitsusasutustes ning asutustes, ettevõtetes ja organisatsioonides.

Sätestatu kehtib ka muid keeli asjaajamiseks kasutatavate riigivõimu- ja riigivalitsusasutuste ning asutuste, ettevõtete ja organisatsioonide suhtes.

§ 3. Üksikisikule on tagatud võimalus ka venekeelseks asjaajamiseks ja suhtlemiseks Eesti NSV riigivõimu- ja riigivalitsusasutustes ning asutustes, ettevõtetes ja organisatsioonides.

Asjaajamine üksikisikuga teistes keeltes toimub vastavalt võimalustele ja tegevuseesmärgile.

§ 4. Üksikisikutega tööalaselt suhtlevatele isikutele, nagu kõik juhtivtöötajad, riigivõimu- ja riigivalitsusasutuste, ühiskondlike organisatsioonide, õigussüsteemi, korrakaitse- ja järelevalveorganite töötajad, meditsiinipersonal, ajakirjanikud, teenindus-, kaubandus-, side-, õnnetus- ja päästeteenistuse töötajad ning muud, kehtestatakse keeleoskusnõuded. Eesti keele ja vene keele ning muude keelte valdamine ja kasutamine on kohustuslik käesoleva seaduse § 37 alusel kehtestatavate nõuete piires.

§ 5. Juhtivtöötajad suhtlevad alluvaga viimase poolt valitud keeles, kusjuures nad ei ole kohustatud ületama oma keeleoskusnõuete piire.

§ 6. Teeninduses ja kaubanduses on teenindav pool kohustatud kasutama teenindatava poolt valitud keelt oma keeleoskusnõuete piires.

§ 7. Üksikisiku keeleveliku tõkestamine ja halvustamine on keelatud ja seadusandluses ettenähtud juhtudel karistatav.

Riigivõimu- ja riigivalitsusasutused

§ 8. Eesti NSV riigivõimu- ja riigivalitsusasutuste asjaajamiskeel on eesti keel. Eesti NSV riigivõimu- ja riigivalitsemisorganite istungeid ja töökoosolekuid juhatatakse ning nende protokollid vormistatakse eesti keeles.

Eesti NSV riigivõimu- ja riigivalitsemisorganite aktid võetakse vastu ja avaldatakse eesti keeles ja nende tõlge vene keeles.

Eesti NSV kohalikes riigivõimu- ja riigivalitsusasutustes võib asjaajamiskeelena kasutada vene keelt vastavuses käesoleva seaduse §-ga 36.

§ 9. Eesti NSV riigivõimu- ja riigivalitsusasutuste pöördumisel väljapoole Eesti NSV-d kasutatakse mõlemale poolele sobivat keelt.

§ 10. Eesti NSV riigivõimu- ja riigivalitsusasutused kasutavad kirjalikul suhtlemisel Eesti NSV-s paiknevate asutuste, ettevõtete ja organisatsioonidega ning omavahel eesti keelt.

Kohalikud riigivõimu- ja riigivalitsusasutused, millede asjaajamine vastavalt käesoleva seaduse §-le 36 on venekeelne, võivad kirjalikul suhtlemisel Eesti NSV riigivõimu- ja riigivalitsusasutustega kasutada vene keelt.

§ 11. Pöördumisel üksikisiku poole Eesti NSV-s kasutavad Eesti NSV riigivõimu- ja riigivalitsusasutused eesti keelt, eesti keelt mittevaldavate isikute puhul vene või muud keelt.

Eesti NSV riigivõimu- ja riigivalitsusasutused tagavad üksikisikule eesti- ja venekeelse suhtlemis- ja asjaajamisvõimaluse ning eesti- ja venekeelsete dokumentide saamise vastavalt viimaste sihile või isiku soovile. Suhtlemine ning dokumentide väljaandmine muudes keeltes võib Eesti NSV riigivõimu- ja riigivalitsusasutustes toimuda vastavalt nende asutuste tegevuse eesmärgile ja võimalustele, lähtudes kohaliku elanikkonna rahvuslikust koosseisust või rahvusvahelise suhtluse vajadustest.

Asutused, ettevõtted ja organisatsioonid

§ 12. Eesti NSV territooriumil paiknevate asutuste, ettevõtete ja organisatsioonide sisemise asjaajamise keel on eesti keel.

Senine venekeelne asjaajamine saab jätkuda tähtajaliselt Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi poolt kehtestatavas korras, kusjuures tähtaegade määramisel arvestatakse eestikeelsele asjaajamisele siirdumise reaalseid eeldusi. Töötajale tagatakse eestikeelne tööalane teave ja temalt võetakse vastu ka eestikeelseid sisedokumente. Venekeelset asjaajamist

jätkavate asutuste, ettevõtete ja organisatsioonide allüksustel on õigus kasutada asjaajamises eesti keelt. Mitte-eestikeelne sisemine asjaajamine võib toimuda ka vastavalt käesoleva seaduse §-dele 20 ja 25.

§ 13. Tehnilist dokumentatsiooni võivad asutused, ettevõtted ja organisatsioonid kasutada originaalkeeles.

Eesti NSV asutused, ettevõtted ja organisatsioonid võivad väljastada mitte-eestikeelset tehnilist dokumentatsiooni ainult tellija soovil.

§ 14. Eesti NSV territooriumil paiknevate asutuste, ettevõtete ja organisatsioonide pöördumisel väljapoole Eesti NSV-d kasutatakse mõlemale poolele sobivat keelt.

§ 15. Eesti NSV-s paiknevad asutused, ettevõtted ja organisatsioonid kasutavad suhtlemisel Eesti NSV riigivõimu- ja riigivalitsusasutustega ning omavahel eesti keelt.

Vene keelt sisemise asjaajamisekeelena kasutavad asutused, ettevõtted ja organisatsioonid võivad omavahelisel suhtlemisel ning suhtlemisel Eesti NSV riigivõimu- ja riigivalitsusasutustega kasutada vene keelt.

Keelekasutust sõjaväeosades käesolev seadus ei reguleeri.

§ 16. Pöördumisel üksikisiku poole Eesti NSV-s kasutavad asutused, ettevõtted ja organisatsioonid eesti keelt, eesti keelt mittevaldavate isikute puhul vene või muud keelt.

Eesti NSV asutused, ettevõtted ja organisatsioonid tagavad üksikisikule eesti- ja venekeelse suhtlemis- ja asjaajamisvõimaluse ning eesti- ja venekeelsete dokumentide saamise vastavalt viimaste sihile või isiku soovile.

§ 17. Eesti NSV-s paiknevate asutuste, ettevõtete ja organisatsioonide vabariigisisene aruandlus ja finantsdokumendid on eestikeelsed.

Kohus

§ 18. Kohtumenetluses toimub keelte kasutamine vastavalt Eesti NSV konstitutsiooni paragrahvile 158.

Haridus, teadus ja kultuur

§ 19. Eesti NSV tunnistab kõigi oma kodanike võrdset õigust riiklikule omakeelsele üldharidusele.

Eesti NSV tagab eestikeelse hariduse kogu oma territooriumil.

Venekeelne üldharidus tagatakse vastavalt venekeelse elanikkonna paiknemisele.

§ 20. Eesti NSV kodanikel on õigus õppe- ja kasvatuskeelelt üksikeelsetele lasteasutustele ja üldhariduskoolidele.

Mitte-eestikeelsete lasteasutuste ja koolide sisemine asjaajamine võib olla omakeelne.

Laste- ja õppeasutuste juhatajad ning õppe- ja kasvatuspersonal peavad valdama asjaomase asutuse õppe- ja kasvatuskeelt.

§ 21. Eesti NSV tagab eesti keele õpetamise kõigis muukeelsetes õppeasutustes ja õpperühmades nende ametkondlikust alluvusest sõltumata.

Kõigile eesti keelt mittevaldavatele üliõpilastele õpetatakse eesti keelt.

§ 22. Eesti NSV kodanikel on õigus eestikeelsele kutse-, keskeri- ja kõrgharidusele kõigil erialadel, mida Eesti NSV-s õpetatakse.

Eesti NSV vene õppekeelega koolide lõpetanute edasiõppimisvõimalused Eesti NSV kutse-, keskeri- ja kõrghariduse süsteemis tagatakse vene õppekeelega rühmade või koolidega vastavalt vabariigi vajadustele ja võimalustele, samuti eesti keele süvendatud õpetamisega nendele eestikeelse erialakoolituse alguses.

§ 23. Eesti NSV tagab õiguse esitada teadustöid ja neid teadlaskraadide taotlemiseks kaitsta eesti keeles.

Eesti NSV-s ei tõkestata teaduspublikatsioonide keelevelikut. Väitekirju võib esitada ja teadlaskraade kaitsta mis tahes keeles, mida erialanõukogu aktsepteerib.

§ 24. Eesti NSV tagab eestikeelse kultuuri eelisarendamise, toetades ühtlasi teiste rahvusrühmade kultuuritegevust.

Igas Eesti NSV linnas ja rajoonis peab olema tagatud eestikeelne teabelevi.

Eesti NSV tagab eesõiguse eestikeelsete trükiste tootmisele.

Eesti NSV tagab televisiooni ja raadio levikanalid eestikeelsetele programmidele ja viimaste kättesaadavuse kogu Eesti NSV territooriumil.

Eesti NSV tagab filmide, video ja muude audiovisuaalsete teoste avalikul esitamisel nende tõlke eesti keelde.

Tagatakse igakülgne venekeelne teave Eesti NSV kohta televisioonis, raadios ja trükisõnas.

Usundilise tegevusega ning tavanditega seonduvat keelekasutust käesolev seadus ei reguleeri.

§ 25. Eesti NSV-s võivad rahvuskultuuriühendused sisemises asjaajamises kasutada oma rahvuskeelt, lasta valmistada omakeelseid trükiseid, formulare ja dokumente.

Rahvuskultuuriühendused võivad algatada omakeelsete lasteasutuste, koolide, kultuuriasutuste ja perioodikaväljaannete asutamise ning nendel on õigus korraldada omakeelset kooliväliselt õppe- ja kasvatustööd.

Koosolekud

§ 26. Eesti NSV-s toimuvatel koosolekutel, istungitel, konverentsidel ja muudel kokkutulekutel esinejate keelevelik on vaba. Arusaadavus tagatakse vajaduse korral tõlkega.

Rahvusvaheliste ja liiduvabariikidevaheliste kokkutulekute keeled ja tõlke määrab korraldustoimkond.

Nimed

§ 27. Eesti NSV kohanimed on eestikeelsed. On lubatud ainult aja- ja kultuurilooliselt põhjendatud erandid.

Igal Eesti NSV kohal on üksainus ametlik nimi. See on fikseeritud eesti-ladina tähestikus ja teda võidakse Eesti NSV-s kinnitatud eeskirjade põhjal kirjutada ka teistes tähestikes.

§ 28. Eesti NSV eesti rahvusest kodaniku nimi koosneb ühest või enamast eesnimest ja ühe- või kahekordsest perekonnanimest. Muude nimeosade lisamine toimub ainult isiku nõudel. Isikunimi fikseeritakse eesti-ladina tähestikus ja teda võidakse Eesti NSV-s kinnitatud eeskirjade põhjal kirjutada ka teistes tähestikes.

Eesti NSV muust rahvusest kodanikel on õigus kanda nime vastavalt rahvuslikule tavale, kuid nimi peab ametlikus tarvituses sisaldama vähemalt perekonnanime ja ühe eesnime. Muust rahvusest kodaniku nime kandmine eestikeelsetesse dokumentidesse toimub kinnitatud eeskirjade põhjal.

§ 29. Eesti NSV koha- ja isikunimede rahvusvaheline ladinatäheline kuju on identne Eesti NSV-s kasutatavaga.

Kui veovahendil, hoonel, rajatisel või muul esemel on ametlikuks nimeks eestikeelne sõna või algselt ladinatäheline nimi, on selle rahvusvaheline ladinatäheline kuju identne sama sõna või nime kirjakujuaga eestikeelses tekstis.

§ 30. Nimetarvituse üksikasjaliku korra sätestab Eesti NSV Nimeseadus.

Tähised ja teave

§ 31. Eesti NSV-s kasutatakse eestikeelseid formulare ja blankette. Eestikeelsele tekstile võib olla lisatud tõlkeid.

Muukeelseid formulare ja blankette võidakse kasutada vastavuses käesoleva seaduse §-dega 12, 20, 25 ja suhtlemisel väljapoole Eesti NSV-d.

§ 32. Pitsatite, templite ja stampide tekstid on eesti keeles, vajaduse korral koos tõlkega.

§ 33. Avalikult väljapandavate siltide, kuulutuste, teadaannete ja reklaami tekst peab olema eestikeelne. Sellele võib teisel kohal, eestikeelsest tekstist mitte suuremana, lisada tõlke või transkriptsiooni. Tõlke lisamisel arvestatakse kohalike elanike, liiduvabariikidevahelise ja välisuhtluse vajadusi.

Rahvuskultuuriühenduste, koolide ja välissuhtluse tarbeks kasutatavad kuulutused, teadaanded ja reklaam võivad olla muukeelsed.

Eesti NSV-s müüdavate kaupade kasutamishendid peavad olema ka eesti keeles. Eesti NSV-s toodetud ja müüdavate kaupade sildid peavad olema vähemalt eesti keeles.

§ 34. Registrimärkide tähekombinatsioonid Eesti NSV-s võivad sisaldada ainult ladina tähti.

Seaduse rakendamine

§ 35. Käesoleva seaduse §-d 2, 3, 11 ja 16 rakenduvad ühe aasta, §-d 6, 10 lg. 1, 31, 32 ja 33 lg. 3 kahe aasta ning §-d 5, 15 lg. 1, 17 ja 34 nelja aasta jooksul pärast seaduse jõustumist.

§ 36. Kohalike riigivõimu- ja riigivalitsusasutuste puhul, kus seni on olnud asjaajamine venekeelne ning millede haldusala elanikkond oma rõhuvas enamuses ei valda eesti keelt, võib Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidium käesoleva seaduse § 8 lg. 1 rakendamise tähtajaliselt edasi lükata, arvestades tähtaegade määramisel eestikeelse asjaajamise taastamise reaalseid eeldusi.

Eelmine lõige ei laiene Eesti NSV pealinnale Tallinnale ega tema rajoonidele.

Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohalikel riigivõimu- ja riigivalitsusasutustel on õigus suhelda omavahel ning vene keelt sisemises asjaajamises kasutatavate asutuste, ettevõtete ja organisatsioonidega vene keeles.

§ 37. Käesoleva seaduse § 4 rakendub järk-järgult nelja aasta jooksul pärast seaduse jõustumist.

Käesoleva seaduse §-s 4 ettenähtud erialade ja ametikohtade loetelud, keeleoskusunõuded vastavate isikutega töölepingu sõlmimisel, atestatsioonitingimused, keelte õpetamise kord ning § 4 rakendamise tähtajad kehtestatakse Eesti NSV Ministrite Nõukogu poolt kooskõlastatult Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi Keelekaitsekomisjoniga.

Vastutus ja seaduse täitmise kontroll

§ 38. Eesti NSV riigivõimu- ja riigivalitsusasutuste ning asutuste, ettevõtete ja organisatsioonide juhid vastutavad personaalselt käesoleva seaduse nõuete täitmise eest oma alluvuskonna piires.

Need ametiisikud, samuti käesoleva seaduse §-s 4 nimetatud töötajad, kes on süüdi käesoleva seaduse tahtlikus rikkumises, kannavad ettenähtud korras vastutust.

§ 39. Käesoleva seaduse täitmise kontroll pannakse Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumile ja tema poolt moodustatavale Keelekaitsekomisjonile.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 18. jaanuaril 1989.

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI ÜLEMNÕUKOGU
OTSUS

61 Eesti NSV Ülemnõukogu saadikute L. Veskimäe ja K. Benno arupärimise kohta Eesti NSV Riikliku Agrotööstuskomitee esimehele G. Tõnspojale Tallinna elanike varustamisest kartuli ja köögiviljaga

Ära kuulunud ja läbi arutanud Eesti NSV Ülemnõukogu saadikute L. Veskimäe ja K. Benno arupärimise ning Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe esimese asetäitja, Eesti NSV Riikliku Agrotööstuskomitee esimehe G. Tõnspoja vastuse arupärimisele, Eesti NSV Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:

1. Võtta teadmiseks Eesti NSV Ministrite Nõukogu esimehe esimese asetäitja, Eesti NSV Riikliku Agrotööstuskomitee esimehe G. Tõnspoja informatsioon abinõudest puuduste kõrvaldamiseks Tallinna varustamisel kartuli ja köögiviljaga.

2. Eesti NSV Ministrite Nõukogul tagada Tallinna ja teiste vabariikliku alluvusega linnade elanike kartuli ja köögiviljaga häireteta varustamine kuni uue saagini.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 18. jaanuaril 1989.

EESTI NÕUKOGUDE SOTSIALISTLIKU VABARIIGI ÜLEMNÕUKOGU
OTSUS

62 Eesti NSV Ülemnõukogu saadiku O. Bosenko arupärimise kohta Eesti NSV Riikliku Ehituskomitee esimehele P. Palule Kehra Tselluloosi- ja Paberikombinaadi rekonstrueerimise küsimuses

Ära kuulunud ja läbi arutanud Eesti NSV Ülemnõukogu saadiku O. Bosenko arupärimise ja Eesti NSV Riikliku Ehituskomitee esimehe esimese asetäitja G. Konovi vastuse arupärimisele, Eesti Nõukogude Sotsialistliku Vabariigi Ülemnõukogu otsustab:

1. Võtta teadmiseks Eesti NSV Riikliku Ehituskomitee esimehe esimese asetäitja G. Konovi informatsioon Kehra Tselluloosi- ja Paberikombinaadi rekonstrueerimise kohta.

2. Eesti NSV Ministrite Nõukogul kavandada abinõud Kehra Tselluloosi- ja Paberikombinaadi rekonstrueerimise kiirendamiseks.

Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees A. RÜÜTEL
Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi sekretär V. VAHT

Tallinn, 18. jaanuaril 1989.

